

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Commissie Wetsvoorstellen

mr. drs. S.A.W.J. Strik
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen

De Minister van Veiligheid en Justitie
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Amsterdam, 9 januari 2015

Betreft: Consultatie Ontwerp Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht en bestuursprocesrecht

Excellentie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met belangstelling kennis genomen van de inhoud van het ontwerp van het Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht en bestuursprocesrecht (hierna: het concept). Op 27 november 2014 zijn geïnteresseerden uitgenodigd te reageren op het consultatiedocument. Op deze uitnodiging gaat de Orde hierbij graag in. Vanuit het perspectief van het belastingrecht geeft de Orde commentaar op de voorgenomen wijzigingen in het bestuursprocesrecht.

Allereerst worden in deze brief enkele opmerkingen van meer algemene aard gemaakt. Daarna wordt een aantal artikelen van technisch commentaar voorzien.

A. ALGEMEEN

De Orde is een groot voorstander van een snellere en efficiëntere procesgang. Een efficiëntieslag, zoals nu wordt voorgesteld, mag echter niet in meer of mindere mate ten koste gaan van de rechtsbescherming van partijen. Een belanghebbende moet, net als in de huidige papieren procesgang, de mogelijkheid worden geboden om zijn standpunt voldoende duidelijk te maken en te onderbouwen, zonder dat daaraan door de overgang naar een digitaal systeem nieuwe of aanvullende beperkingen worden opgelegd. Daarnaast moet het voor een belanghebbende dan wel zijn procesvertegenwoordiging altijd zonder meer duidelijk zijn op welk moment en bij welke rechterlijke instantie een verplichting tot digitaal procederen van toepassing is. Binnen deze kaders heeft de Orde de volgende opmerkingen bij het concept.

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB toetst fiscale wetsvoorstellen op strijdigheid met het recht, effectiviteit en efficiency, terugwerkende kracht, uitvoerbaarheid, administratieve lastendruk en fiscaal vestigingsklimaat.

1

1. Systeemtoegankelijkheid

Uit de ontwerpnota van toelichting maakt de Orde op dat system-to-system koppelingen zullen worden voorbehouden aan grote ketenpartners. Uit de KEI voorlichtingen die door de verschillende rechtbanken zijn georganiseerd begrijpt de Orde dat hiermee worden bedoeld bedrijven of organisaties die een zeer groot aantal zaken op jaarbasis hebben lopen bij rechtbanken en/of gerechtshoven. De Orde vraagt zich af om welke reden de keuze om wel of niet over te gaan op een system-to-system koppeling niet aan de ketenpartner zelf wordt overgelaten. De investering in een system-to-system koppeling zal naar de verwachting van de Orde grotendeels aan de zijde van de ketenpartner liggen. Daarnaast kan de Orde zich voorstellen dat ook bedrijven met een geringer aantal zaken per jaar al behoefte hebben aan een eigen systeem in plaats van gebruik te maken van het webportaal. Dit hangt tevens samen met de op dit moment voorgestelde (beperkte) mogelijkheden binnen het webportaal. Zie ook hierna onder A.2. De Orde verzoekt om een nadere toelichting over de beperking in de openstelling van system-to-system koppelingen.

De Orde begrijpt dat de bestuursrechter toestemming moet geven aan derde belanghebbenden, die niet als partij zijn aangemerkt, om toegang te kunnen verkrijgen tot (een deel van) het digitale dossier. Gedacht kan worden aan deskundigen en getuigen, maar ook aan partijen die anderszins belang hebben bij inzage in de procedure. In dat kader acht de Orde het wenselijk dat partijen vooraf op de hoogte worden gesteld van het feit dat (een gedeelte van) het dossier zal worden gedeeld en zo ja, welk gedeelte en met wie. Om de belangen van een partij die bedrijfsgevoelige informatie heeft ingebracht (beter) te waarborgen, stelt de Orde verder voor om een beroepsmogelijkheid in te stellen, voordat deze informatie met derde belanghebbenden wordt gedeeld. Een dergelijke mogelijkheid kan in aanvulling op artikel 8:29 Algemene wet bestuursrecht worden opgenomen ter zake van informatie die een partij wel met de rechter en/of de wederpartij, maar niet met andere belanghebbenden wenst te delen, op grond van gewichtige redenen. Door de snellere communicatiemogelijkheden, zie hierna onder A.2, hoeft een dergelijk beroep het verloop van de procedure niet (onnodig) veel te vertragen. De Orde verzoekt de instelling van bedoelde beroepsmogelijkheid in overweging te nemen.

2. Systeemgebruik en gebruiksvriendelijkheid

In de ontwerpnota van toelichting komt verschillende malen terug dat het digitale systeem een versnelling van correspondentie zal inhouden. Zo wordt als voorbeeld aangehaald dat de rechter laagdrempelig en snel een bericht aan partijen kan sturen, om voorafgaand aan de mondelinge behandeling vragen aan partijen te stellen die hij tijdens de mondelinge behandeling wil bespreken. De Orde ondersteunt deze laagdrempeligheid en versnelling van correspondentie van harte.

De voorgestelde wijze om partijen op de hoogte te houden van ontwikkeling binnen de digitale omgeving acht de Orde wenselijk. Zoals tijdens de voorlichtingsavonden ook aan de orde is gekomen, is het vanuit het perspectief van procesvertegenwoordigers een zeer gewenste aanvulling om meerdere personen, en meerdere e-mailadressen, van hetzelfde kantoor te kunnen

koppelen aan een zaak, zodat deze op dezelfde wijze van de nieuwsberichten op de hoogte worden gehouden.

Het is de Orde momenteel nog onduidelijk of partijen die slechts toegang hebben tot een deel van het dossier, ook een melding ontvangen van een nieuw geplaatst document op het moment dat zij tot dat document geen toegang zullen hebben. Het lijkt de Orde niet wenselijk als dit het geval zou zijn, maar het is haar niet duidelijk of uitsluiting technisch mogelijk is. De Orde verzoekt hieraan in de nota van toelichting nog aandacht te schenken.

Daarnaast heeft de Orde uit de voorlichtingsavonden begrepen dat het digitale systeem momenteel zodanig is ontworpen, dat de verschillende grieven van partijen in een “white box” met een gemaximeerd aantal karakters (8.000) kenbaar dienen te worden gemaakt. De Orde verwijst volledigheidshalve naar het document “Vragen en antwoorden advocatuur over modernisering Rechtspraak” van 2 december 2014, meer specifiek vraag nummer 25 (dit document is te benaderen via de website www.rechtspraak.nl). De mogelijkheid om (niet gemaximeerde) bijlagen toe te voegen moet worden beperkt tot het meesturen van producties en ander ondersteunend materiaal. De Orde is van mening dat een dergelijke opmaak de structuur van de procesgang en de opmaak van de verschillende documenten niet ten goede komt. De Orde geeft er de voorkeur aan om partijen de mogelijkheid te bieden in de “white box” te verwijzen naar een bijlage, waarin het volledige beroeps- of verweerschrift, de volledige inhoud waarvan de rechtbank kennis behoort te nemen, kan worden opgenomen. De Orde verzoekt ook op dit punt om aanvullende sturing in de nota van toelichting.

3. Systeembeveiliging

De Orde neemt, indien mogelijk, graag zo spoedig mogelijk kennis van de resultaten van het Privacy Impact Assessment ingevolge het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving.

4. Procesvoortgang

Uit de ontwerpnota van toelichting begrijpt de Orde dat de digitalisering van de rechtspraak op enkele punten een versnelling van de procesgang moet gaan faciliteren. Zo zullen wettelijke termijnen toenemen en bestaande termijnen worden aangescherpt. Onder meer zal in de omgeving “Mijn Zaak” aan worden gegeven wat de uiterste dag is waarop de zitting moet worden gepland. Het is de Orde momenteel niet duidelijk welke gevolgen kunnen worden verbonden aan het overschrijden van deze termijn, dan wel welke termijnen precies zullen worden aangescherpt of toegevoegd. De Orde begrijpt de wens om procedures sneller en efficiënter te laten verlopen, maar is van mening dat dit niet ten koste mag gaan van voldoende voorbereidingstijd voor partijen en/of rechters. Een onvoldoende voorbereide procedure kan naar de mening van de Orde juist trager en inefficiënter verlopen. De Orde wijst bijvoorbeeld op het gevaar van (sterke) toename van tiendagenstukken ex artikel 8:58 Awb, in gevallen waarin partijen onvoldoende de mogelijkheid hebben gekregen om standpunten binnen de wettelijke termijnen te verduidelijken en/of te onderbouwen.

Overschrijding van de termijn die staat voor het indienen van stukken is enkel verschoonbaar op het moment van een aantoonbare storing, zowel een systeemstoring als een externe storing, op de laatste dag waarop het processtuk kan worden ingediend én indien het alsnog wordt ingediend op de dag na de dag waarop de partij bekend had kunnen zijn dat de storing is verholpen. In de toelichting wordt aangegeven dat van partijen wordt verwacht dat zij bij een systeemstoring dagelijks inloggen in het systeem om te controleren of de storing verholpen is en om te proberen alsnog het processtuk in te dienen. In het geval van een systeemstoring in het systeem van de rechterlijke instanties lijkt het de Orde efficiënter om, naast een melding op de website van de rechterlijke instantie, tevens via het berichtensysteem partijen te informeren dat de systeemstoring is verholpen. Hiermee wordt bereikt dat partijen ten tijde van een langdurige storing niet dagelijks hoeven in te loggen om te voorkomen dat de termijnoverschrijding niet langer verschoonbaar wordt geacht. De Orde verzoekt voormelde suggestie in overweging te nemen.

B. TECHNISCH COMMENTAAR

Artikel 2, lid 1, onder a

De Orde gaat ervan uit dat voor de gevolgen van de schending van deze verplichting wordt aangesloten bij bestaande wetgeving over persoonsgegevens en bedrijfsgevoelige gegevens. De Orde verzoekt dit in de nota van toelichting te bevestigen en/of nader toe te lichten.

Artikel 9

Externe storingen kunnen, zo begrijpt de Orde, ook tot verschoonbare termijnoverschrijding leiden, indien de stukken alsnog één werkdag na de dag waarop de storing is verholpen, worden ingediend. De Orde zet vraagtekens bij de controleerbaarheid van deze storingen en het overschrijden van de termijn ten gevolge daarvan. De Orde stelt het op prijs indien aan dit punt in de nota van toelichting enige aandacht wordt besteed.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

De Orde heeft er geen bezwaar tegen als deze reactie openbaar wordt gemaakt.

Hoogachtend,

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
namens deze

mr. drs. S.A.W.J. Strik
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen